

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

6 vtrum orando debeamus temporalis petere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

do modo dicunt. Et propterea ecclesia Deum rogat, ut faciat sanctos orare pro nobis dicēs. Tribue quæsumus Domine omnes sanctos tuos regere pro nobis orare. Nam vidēs sancti orationes non solum nos, sed etiam quantum ad interiores motus cordis: maxime autem excellentiam eorum decet, ut cognoscant petitiones ad eos factas vel voce, vel corde, & id petitiones, quas ad eos dirigimus, Deo manifestante cognoscunt.

AD TERTIUM Dicendum, quod illi, qui sunt in hoc mundo, aut in purgatorio, nondum fruuntur visione Verbi, ut possint cognoscere ea, que nos cogitamus, vel dicimus. Et ideo eorum suffragia non imploramus orando, sed a uiuis petim⁹ colloquēdo.

ARTICVLVS V.

Vtrum in oratione debeamus aliquid determinate a Deo petere.

AD QUINTUM sic procedit. Videtur, quod in oratione nihil determinate a Deo petere debeamus. Quia, ut Damasc. dicit, Oratio, est petitio decenti a Deo. Vnde inefficax est oratio, per quam petitur id, quod non expedit, secundum illud Iac. 4. Petitis, & non accipitis, eo quod male petatis. sed sicut dicit Rom. Quid oremus, sicut oportet, nescimus: ergo non debemus aliquid orando determinate petere.

¶ 2 Præ. Quæcumque aliquid determinate ab alio petit, nititur uoluntatem ipsius inclinare ad faciendum id, quod ipse uult: non autem hoc fecere debemus ut Deus uelit quod nos uolumus, sed magis ut nos uelimus, quod ipse uult, ut dicit glo. super illud Psal. 32. Exultate iusti in Domino: ergo non debemus aliquid determinate a Deo in oratione petere.

¶ 3 Præ. Mala a Deo petenda non sunt, ad bona autem Deus nos inuitat: frustra autem ab aliquo petitur, ad quod accipiendum inuitatur: ergo non est determinate aliquid a Deo in oratione petendum.

SED CONTRA est, quod Dominus Matt. 8. & Lii. docuit discipulos determinate petere ea, quæ continentur in petitionibus orationis dominicæ.

RESPON. Dicendum, quod sicut M. Valerius refert, Socrates nihil ultra petendum a diis immortalibus arbitrabatur, quam ut hona tribuerent, quia hi demum scirent, quid unicuique esset utile: nos autem per unumque id uotis expetimus, quod non impetrassemus melius foret. Quæ quidem sententia aequaliter uera est, quantum ad illa quæ possunt malum euentum habere, quibus etiam homo potest male, & bene uti: sic diuitiæ, quæ, ut ibidem dicitur, multis exitio fuerunt, honores etiam complures pessum dederunt: regna, quorum exitus sæpe miserabiles cernuntur: splendida coniugia, quæ nonnunquam funditus domos euerunt. Sunt tamen quedam bona, quibus homo male uti non potest, quæ, s. malum euentum habere non possunt. Hæc autem sunt, quibus beatificamur, & quibus beatitudinem meremur, quæ quidem sancti orando absolute petunt, s. illud 79. Ostende faciem tuam, & salui erimus. Et iterum 118. Deduc me in semitam mandatorum tuorum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod licet homo ex se scire non possit quid orare debeat. Spiritus tñ, ut

A ibidem dicitur, in hoc adiuuat infirmitatē nostram, quod inspirando nobis sancta desideria recte postulare nos facit. Vnde Dominus dicit Io. 4. quod ueros adoratores, adorare oportet in spiritu, & ueritate.

AD SECUNDUM dicendum, quod cum orando petimus aliqua, quæ pertinent ad nostram salutem, conformamus uoluntatem nostram uoluntati Dei, de qua dicitur 1. ad Timoth. 2. quod uult omnes homines saluos fieri.

AD TERTIUM dicendū, quod sicut bona Deus nos inuitat, quod ad ea non passibus corporis, sed piis desideriis, & deuotis orationibus accedamus.

ARTICVLVS VI.

Vtrum homo debeat temporalia petere a Deo orando.

AD SEPTIMUM sic proceditur. Videtur, quod homo non debeat temporalia petere a Deo orando. Quia non orando petimus, querimus: sed temporalia non debemus querere, dicitur. n. Matth. 6. Primum querite regnum Dei, & iustitiam eius, & hæc omnia adiucentur uobis, s. temporalia, quæ non querenda dicit, sed adiucentia quæ sitis. ergo temporalia non sunt in oratione a Deo petenda.

¶ 2 Præ. Nullus petit nisi ea, de quibus est sollicitus: sed de temporalibus sollicitudinem habere non possumus, secundum quod dicitur Matth. 6. Nolite solliciti esse anima uestre quid manducetis, ergo temporalia petere non debemus orando.

¶ 3 Præ. Per orationem nostram mens debet eleuari in Deum: sed petendo temporalia descendit ad ea, quæ infra se sunt, contra id, quod Apost. dicebat 2. ad Cor. 4. Non contemplantibus nobis quæ uidentur, sed quæ non uidentur. Quæ enim uidentur, temporalia sunt: quæ autem non uidentur, eterna. ergo non debet homo temporalia in oratione a Deo petere.

¶ 4 Præ. Homo non debet petere a Deo, nisi bona, & utilia: sed quandoque temporalia habita sunt nouicia non solum spiritualiter, sed etiam temporaliter. ergo non sunt in oratione a Deo petenda.

SED CONTRA est, quod dicitur Prouer. 30. Tribue tantum uictui meo necessaria.

RESPON. Dicendū, quod sicut Aug. dicit ad Probā, de orando Deum. Hoc licet orare, quod licet desiderare: Temporalia autem licet desiderare, non quidē principaliter, ut in eis finem cōstituamus, sed sicut quedā adminicula, quibus adiuanur ad tendēdum in beatitudinem, inquā tum. s. per ea uita corporalis fit stentatur, & inquantū nobis organice deseruiunt ad actus uirtutum. Vt etiam Philosoph. dicit in 1. Ethic. & ideo pro temporalibus licet orare. Et hoc est, quod Aug. dicit ad Probam, quod sufficientiam uitæ non indeceter uult, quisquis eam uult, & non amplius: quæ quidem non appetitur propter seipsam, sed propter salutem corporis, & congruentem habitum personæ hominis, ut non sit inconueniens eis, cum quibus uiuendum est. Ista ergo cum habentur, ut teneantur, cum non habentur, ut habeantur, orandum est.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod temporalia non sunt querenda principaliter, sed secundario. Vnde Aug. dicit in lib. de serm. do. in monte. Cum dixit illud, primo querendum est, s. regnum Dei, significauit, quia hoc. s. temporale bonum posterius querendum est, non tempore, sed dignitate: illud tamquam bonum nostrum, hoc tamquam necessarium nostrum.

AD II. dicendum, quod non quælibet sollicitudo rerum temporalium est prohibita: sed superflua, &

Secunda Secundæ S. Thomæ. BB 3 inor-

4. di. 15. q. 4. art. 5. q. 2.

Epist. 121. c. 12. Et c. 4. & 5. 10. 2.

1. 1. Eth. ca. 8. ad fin. 10. mo 5. Epist. 121. c. 6. circa med. 10. mo 2.

1. 2. cap. 24. paulo a principio. tom. 4.

q. 55. art. 6. inordinata, ut supra habitum * est.

AD TERTIUM dicendum, quod quando mens nostra intendit temporalibus rebus, ut in eis quiescat, remanet in eis depressa: sed quando intendit eis in ordine ad beatitudinem consequendam, non ab eis deprimitur, sed magis eleuatur sursum.

AD QUARTUM dicendum, quod ex quo non petimus temporalia, tamquam principaliter quaesita, sed in ordine ad aliud, eo tenore a Deo petimus ipsa, ut nobis concedantur secundum quod expediunt ad salutem.

ARTICVLVS VII.

Utrum debeamus pro alijs orare.

AD SEPTIMUM sic proceditur. Videtur, quod non debeamus pro alijs orare. In orando. n. sequi debemus formam, quam Dominus tradidit: sed in oratione dominica petitiones pro nobis facimus, non pro alijs dicentes, Panem nostrum quotidianum da nobis hodie &c. ergo non debemus pro alijs orare.

¶ 2. Præter. Ad hoc oratio fit, ut exaudiatur: sed una de conditionibus, quæ requiruntur ad hoc, quod oratio sit exaudibilis, est ut aliquis oret pro seipso. unde super illud Ioã. 16. Si quid petieritis patrem in nomine meo, dabit uobis. * Aug. dicit, Exaudiatur oēs pro seipsis, non autem pro omnibus: unde non simpliciter dictum est, dabit: sed uobis. ergo uidetur, quod non debeamus pro alijs orare, sed solum pro nobis.

Tract. 102. non remitte a prim. 10. 9.

¶ 3. Præter. Pro alijs, si sint mali, prohibemur orare, secundum illud Hier. 7. Tu ergo noli orare pro populo hoc, & non obsistas mihi, quia non exaudiam te: pro bonis autem non oportet orare, quia ipsi pro se ipsis orantes exaudiuntur. ergo uidetur quod non debeamus pro alijs orare.

SED CONTRA est, quod dicitur Iacob. 5. Orate pro inuicem, ut saluemini.

Art. p. 2. c. c.

RESPON. Dicendum, quod sicut * dictum est, illud debemus orando petere, quod debemus desiderare. Desiderare autem debemus bona non solum nobis, sed etiam alijs. Hoc enim pertinet ad rationem dilectionis, quam proximis debemus impendere, ut ex supra dictis * patet: & ideo charitas hoc requirit ut pro alijs oremus. Unde * Chrys. dicit super Matth. Pro se orare necessitas cogit: pro altero autem charitas fraternitatis hortatur. Dulcior autem ante Deum est oratio, non, quam necessitas transmittit, sed quæ charitas fraternitatis commendat.

q. 55. & 56. Homil. 14. in imperfecto circa princ. tom. 2.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod sicut Cyprianus dicit in lib. de oratione Dominica, ideo non dicimus pater meus, sed noster: nec da mihi, sed da nobis: quia unitatis magister noluit priuatim precæ fieri, ut scilicet quis pro se tantum precetur. Vnum enim orare pro omnibus uoluit: quoniam in uno omnes ipse portauit.

AD SECUNDUM dicendum, quod pro se orare ponitur conditio orationis, non quidem necessaria ad effectum merendi, sed sicut necessaria ad inefficaciam impetrandi. Contingit enim quandoque, quod oratio pro alio facta non impetrat, etiam si fiat pie, & perseueranter, & de pertinentibus ad salutem propter impedimentum, quod est ex parte eius, pro quo oratur, secundum illud Hier. 15. Si steterint Moyses, & Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum. Nihilominus tamen oratio meritoria erit oranti, qui ex charitate orat, secundum illud Ps. 34. Oratio mea in sinu meo conuertetur. gloss. id est,

F est non eis prodest, ego tamen non sum deus mercede,

AD TERTIUM dicendum, quod et pro peccatoribus orandum est, ut conuertantur: & pro peccatoribus peccatoribus exaudiuntur, sed pro peccatoribus scitis ad mortem: sicut etiam correctio, quæ rigimus, effectum habet in prædestinatis, ut probatis, secundum illud Eccel. 7. Nempe rigere, quem Deus despexerit. Et ibi dicitur, Qui scit fratrem suum peccare peccato non rem, petat, & dabitur ei uita peccati ad mortem. Sed sicut nulli quod dicitur, non

hendum est correctionis beneficium, quoniam mus prædestinatos distinguere a reprobus, ut dicit in lib. de correctione, & gratia dicitur esse negandum orationis suffragium. Præter est orandum triplici ratione. Primo quia multorum preces facilius exaudiuntur, secundum illud Rom. 15. A diuictis meis in orationibus cur * Glof. Bene rogat Apostolus multorum preces. Multi. n. minimi dum cõgregantur, fiunt magni: & multorum preces impediunt non impetret illud, scilicet quod est impediendum, ut ex multis gratia agatur. Deo dicitur quæ conferuntur iustis, quæ et in uniuersum uergunt, ut patet per Apostolum a C. 12. ut maiores non superbiant, dum minorum suffragiis indigere.

ARTICVLVS VIII.

Utrum debeamus pro inimicis orare.

AD OCTAVUM sic proceditur. Videtur, quod non debeamus pro inimicis orare: quia, ut dicitur Ro. 15. Quæcumque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt: sed in sacra scriptura inducitur multæ imprecationes contra inimicos dicitur. n. in Psal. 6. Erubescant, & conturbentur omnes inimici mei, conuertantur, & erubescant ualide uelociter. ergo & nos debemus orare contra inimicos nostros magis, quam pro eis.

¶ 2. Præter. Vindicare de inimicis in malum inimicorum cedit: sed scilicet uindictam de inimicis petunt, secundum illud, Apoc. 6. Vique non uindicas sanguinem nostrum de his, qui habitant in terra. unde & de uindicta impiorum laetantur, secundum illud Ps. 57. Laetabitur iustus cum uiderit uindictam. ergo non est orandum pro inimicis, sed magis contra eos.

¶ 3. Præter. Operatio hominis, & eius oratio non debent esse contrariæ: sed homines quique licite impugnant inimicos, alioquin omnia bella essent illicita, quod est contra supra * dicta. ergo nos non debemus orare pro inimicis.

SED CONTRA est, quod dicitur Matth. 5. Orate pro persequentijs & calumniantibus uos.